



ת"פ 32607/05/20 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד חאלד עדיסאן-בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 32607-05-20 מדינת ישראל נ' עדיסאן

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא המאשימה	מדינת ישראל-פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד שירין מחאג'נה
נגד הנאשם	חאלד עדיסאן-בעצמו ע"י ב"כ עו"ד אלעד אזולאי ממשרד עו"ד נטלי אוטן	

גזר דין

רקע:

1. בתאריך 18.11.2021 הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של **ריבוי נישואין**, לפי סעיף 176 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם הינו אזרח ישראלי ונשוי לסומיה עדיסאן (להלן: "**סומיה**") מזה כ-11 שנים.
במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, הכיר הנאשם את סוהא אלנעאמי (להלן: "**סוהא**").
ביום 10.04.2017 נישאו הנאשם וסוהא בהתאם לדין השרעי, וזאת על אף שהנאשם היה נשוי באותה עת לסומיה. במסגרת חוזה הנישואים, נערך הסכם בין הצדדים כנהוג. לאחר האמור, ביום 30.04.2017, אישרר בית הדין השרעי את הנישואין.
3. בהתאם להסדר הטיעון, הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי והדין נדחה על מנת לאפשר להגנה לאסוף מסמכים ולבוא בהידברות עם המאשימה.

ראיות לעונש:

4. **מטעם המאשימה:** הוגש גיליון רישום פלילי - **ת/1**. לנאשם הרשעות קודמות בעבירות אלימות וסמים והוא ריצה מאסר בעברו.
- מטעם ההגנה:** הוגשו תרגום של תעודת גירושין מבית הדין השרעי - **נ/1**; מסמכים רפואיים של סומיה עדיסאן -



נ/2; מסמכים רפואיים של הנאשם-נ/3; מסמך מהוצאה לפועל מאוגוסט 2021-נ/4; מסמכים רפואיים של גב' סוהא אלנעאמי - נ/5.

טענות הצדדים לעונש:

5. **המאשימה** הגישה טיעוניה בכתב, לצד פסיקה. המאשימה עמדה על הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, בהם פגיעה בכבוד האדם ובמעמד האישה, פגיעה בסדר הציבורי ופגיעה בריבונות של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית המקדמת שוויון בין המינים. הודגש, כי המחוקק רואה במוסד נישואין מונוגמי את אחד מיסודות הסדר הציבורי במדינת ישראל וכי מדובר בערך מוסרי חברתי שאין לפגוע בו. התופעה של ריבוי נישואין חותרת תחת יסודות הסדר החברתי התקין.

המאשימה הפנתה לאסמכתאות מן הפסיקה בהן עמדו בתי המשפט על חומרת העבירה. בין היתר הפנתה לפסק הדין בע"פ (ת"א) 71388/06 **סלימאן נ' פרקליטות מחוז מרכז**; ע"פ 773/77 **כהן נ' מדינת ישראל**, פד"י ל"ב(1), 575; ע"פ 4085/91 **שיבלי נ' מדינת ישראל**. נטען כי ענישה של 5 שנות מאסר לצד עבירה זו, נותן ביטוי לסלידה המוסרית של המחוקק מן התופעה.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נטען כי העבירה בה הואשם הנאשם כללה תכנון מקדים, כי חלקו היחסי של הנאשם בעבירה הוא משמעותי ובלעדי, הנאשם היה יכול להבין את משמעות מעשיו ואת הפסול בהם. עוד נטען כי הנאשם לא נתן הסבר מניח את הדעת לגבי הנסיבות שהביאו אותו לבצע את העבירה. המאשימה מצטטת מהודעת הנאשם במשטרה, לפיה החלטתו הייתה על רקע העובדה שהוא ואשתו הראשונה לא הביאו ילדים במשך כ-10 שנים. המאשימה סבורה כי לא מדובר בנסיבות היכולות להצדיק את העבירה.

המאשימה סבורה, כי נזקיה הפוטנציאליים של העבירה רבים ובהקשר זה ביקשה להפנות לדוח מסכם של הצוות הבינמשרדי להתמודדות עם השלכותיה השליליות של הפולוגמיה, מיולי 2018. כמו כן, טענה כי הנאשם פגע במעמדה של אשתו הראשונה, עת נשא אישה נוספת.

ביחס למדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה ב"כ המאשימה למספר פסקי דין, לפיהם עבירת ריבוי הנישואין הוכרה על ידי בית המשפט כעבירה חמורה המחייבת את מיצוי הדין עם הנאשם והטלת מאסר בפועל. כמו כן הפנתה לכך שעל פי הפסיקה, אין להסתפק במאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בעבירות אלו, שכן הדבר מחטיא את מטרת הענישה. המאשימה הפנתה לפסקי הדין הבאים:

א. ת"פ 9918-09-18 **מדינת ישראל נ' אבו לטיף** - שם הוטלו על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 15,00 ₪ ומאסר על תנאי.

ב. ת"פ 25462-04-18 **מדינת ישראל נ' אבו סקייק** - שם הטיל בית משפט השלום צו של"צ ובמסגרת הערעור הוטלו על הנאשם 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל. העונש אושר במסגרת רע"פ 6413/19 ואף נקבע כי יש בו כדי להקל עם הנאשם.

ג. רע"פ 664/11 **מועד נ' מדינת ישראל** - שם אישר בית המשפט העליון עונש מאסר בפועל של 8 חודשים.

ד. ת"פ 4433/04 **מדינת ישראל נ' חליל דבס** - שם הטיל בית משפט השלום עונש של 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל. במסגרת הערעור, הוקל העונש והועמד על 9 חודשי



מאסר. העונש אושר בבית המשפט העליון במסגרת רע"פ 10833/05.

ה. ת"פ 4040/04 **מדינת ישראל נ' זוהיר** - על הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט המחוזי וכן בקשה לבית המשפט העליון במסגרת רע"פ 5538/06 - נדחו.

ו. ע"פ 1490/93 **אבו ג'ועד נ' מדינת ישראל** - בית המשפט העליון אישר מאסר בפועל של 8 חודשים חרף נסיבות אישיות ומשפחתיות וחלוף הזמן ונקבע כי דינן להידחות מפני חומרת העבירה.

ז. ת"פ 393/06 **מדינת ישראל נ' שהוואן** - הוטל על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

ח. ת"פ 2722/06 **מדינת ישראל נ' נאשד** - הוטלו על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי והתחייבות כספית.

במסגרת השלמת טיעון לאחר קבלת רשות בית המשפט, הפנתה המאשימה גם לע"פ 11731-04-22 **מדינת ישראל נ' אבו סבילה**, שניתן בימים אלה. בית המשפט המחוזי אישר את מתחם הענישה שנע בין 7 ל-18 חודשי מאסר, והודגש כי מדובר בעונש אותו יש לרצות במאסר בפועל מאחורי סורג וברית. כמו כן, הודגש שיש לשקול החמרה של ממש בענישה בגין נישואי ביגמיה חדשים.

נטען, כי לאור הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים ולאור הפסיקה הנוהגת, מתחם העונש ההולם בנסיבות אלה נע בין 8 עד 18 חודשי מאסר.

באשר לקביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, המאשימה הביאה בחשבון כי הנאשם הודה במעשיו, נטל אחריות וחסך זמן שיפוטי. נטען, כי לא ייגרם במקרה זה לנאשם או למשפחתו נזקים החורגים מטבע הדברים מכל עונש המוטל על נאשם. המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם. המאשימה הפנתה לשיקולים של הרתעת הרבים. במכלול הנסיבות, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש בשליש התחתון של המתחם.

6. **ב"כ הנאשם** הפנתה לכך כי אכיפת העבירה מקורה בהנחיה משנת 2017, זאת לאחר שנים רבות בהן לא נאכפה העבירה. מטרת האכיפה היא להגן על נשים ולמנוע פגיעה בהן ובילדים. לטענת ההגנה, במקרה זה לא נפגעו האישה או הילדים. היחסים בין הנאשם לאשתו הראשונה עלו על שרטון כבר בינואר 2017, על רקע מחלוקות ביניהם וכיוון שלא הצליחה להרות. הודגש, כי את הנאשם חיתנו עם האישה שהיא בת משפחתו בהיותו צעיר מאוד בשנת 1988, ולא מדובר בנישואי אהבה. נטען, כי השניים נפרדו בפועל בשנת 2017 אף שהגירושין אושר רק בשנת 2019. נטען, כי הנאשם ניסה אך לא הצליח להראות את מועד הפרידה בפועל וביקש למנוע הבאת עדים בנושא זה כדי שלא לגרום לסכסוך במשפחה. הודגש, כי הרשעתו של הנאשם בעבירת אלימות קודמת לא קשורה במשפחה. הודגש, כי הנישואין השניים עלו יפה ולנאשם נולדו ילדים. נטען כי הנישואין השניים היו באפריל 2017, זמן קצר לאחר שפורסמה ההנחיה ובטרם התרחש תהליך ההפנמה בציבור. לכן מדובר בנתון משמעותי בנסיבות ביצוע העבירה. הנאשם הודה ונטל אחריות. הודגש כי הפרידה מהאישה הראשונה הייתה פרידה ללא פגיעה במעמדה וכי טיעון המאשימה בעניין זה אינו מבוסס בראיות. הודגש שלא הוגש תצהיר נפגעת העבירה. נמסר, כי נהוג במגזר להסתמך על מסמכים פנימיים לגבי סיום קשר הנישואין ולא מקובל



למהר ולבקש פסק דין הצהרתי בבית הדין השרעי. בנסיבות אלה, נטען כשהמתחם מתחיל מ-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. הוגשו אסמכתאות לתמיכה במתחם זה. ההגנה הפנתה גם לאסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה או לפסקי דין אחרים, בהם הוטלו עונשי מאסר בפועל החל מ-5 חודשים וכן הפנתה לגזר דין בודד של הערכאה הדיונית, בו בית המשפט הסתפק בשל"צ. לעניין הקנסות, אלה נעים בין 2,500 ל-15,000 ₪.

7. **הנאשם** בדבריו לביהמ"ש מסר כי בעת נישואין לאשתו הראשונה, חווה בעיות בקשר בניהם וכי אשתו שהתה בבית הוריה לרוב, והייתה ממעטת לשוב לביתם. הנאשם ציין כי אם היו להם ילדים, היה שומר על נישואין לאשתו הראשונה, מסר כי החליט להתחתן עם אשתו השנייה בכדי שיהיו לו ילדים וכי אשתו הראשונה אמרה לו שיתחתן עם אישה נוספת. הנאשם ציין כי לא ידע על החוק שאוסר על ריבוי נשים, ציין כי כעת כשיש לו ילדים, אינו מעוניין בבעיות. מסר כי גריש את אשתו הראשונה לפני שהתחתן עם אשתו השנייה. ציין כי לאחר 11 שנים לא ילדים, ברצונו להיות עם ילדיו לא להיכנס לכלא.

קביעת מתחם העונש ההולם:

8. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. אין צורך להכביר מילים בנוגע לערכים המוגנים שנפגעים כתוצאה מן התופעה של ריבוי נישואין ואלה פורטו בהרחבה בפסיקה המנחה. בראש ובראשונה, מדובר בתופעה המנציחה פגיעה מוסדית ומובנית באישה והיא תוצאה של יחס מחפץ ואינסטרומנטאלי לאישה במערכת המשפחתית. הדבר נכון הן ביחס לאישה הראשונה והן ביחס לאישה השנייה.

בנוסף לפגיעה בנשים, התופעה גורמת פגיעה נמשכת גם לילדים שנולדים במערכות יחסים אלה - הן פגיעה נורמטיבית נוכח מערכת הערכים הלא שוויונית שהילדים נולדים וגדלים לתוכה והן התופעה מהווה כר פורה לתופעות של עוני, ניצול והזנחה.

כאמור, הדברים נסקרו בהרחבה ופורטו בפסק הדין המנחה של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע בעפ"ג 26408-04-19 בעניין **אבו זקיק**.

כבר בשנות השמונים נקבע על ידי בית המשפט העליון, בע"פ 392/80 **מדינת ישראל נ' הלוי** (פ"ד ה(2) 698):

"מוסד הנישואין המונוגמיים הוא מיסודות המשטר החברתי שלנו, ובתור שכזה הוא מוגן גם בסנקציות של החוק הפלילי, כולל מאסר עד חמש שנים. ואשר לערך המרתייע של עונשי מאסר, כפי שהוטלו ואושרו בעבר, הרי לא רק בנאשם העומד לדין המדובר, אלא בעיקר בצורך להרתיע אחרים, שלא יעשו כמוהו, פן תיווצר אנדרלמוסיה בכל הנוגע למוסד הנישואין במדינה".

בעת האחרונה אושר פסק-הדין שניתן על-ידי מותב זה, בעניין ע"פ 11731-04-22 מ"י נ' **אבו סבילה** על-ידי עמוד 4



בית המשפט המחוזי. אושר מתחם הענישה שנע בין 7 - 18 חודשים. צוין כי הענישה הנוהגת במקרים אה הינה מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריש ולא בדרך ריצוי של עבודות שירות. כמו כן נקבע כי ישנו צורך בהרתעה אפקטיבית מפני ביצוע עבירת ריבוי הנישואין, בפרט כאשר מדובר בנישואי ביגמיה חדשים. בית המשפט המחוזי קבע:

"האיסור הפלילי נחוץ בעיקר למניעת ריבוי נישואין בעדות ובחברות בהן הדבר מקובל כליטימי, שבהן גם מעמד האשה נמוך וקיים חוסר שוויון בולט בין המינים. ומטרתו לשנות את המצב החברתי, להגן על הנשים ולהשוות את זכויותיהן לזכויות הגבר. בשנים הראשונות של המדינה, היו בישראל קהילות שבאו מארצות מוסלמיות בהן גם היהודים נהגו לשאת יותר מאשה אחת, שבמסגרתן היו נישואין פוליגמיים. אולם תופעה זו הלכה ונעלמה ולא עברה לדור השני וכיום היא איננה קיימת. לעומת זאת, בחברה המוסלמית, הפוליגמיה עדיין נתפסת כדבר לגיטימי, היא קיימת בהיקף משמעותי, ונוכחת בכל הגילאים והמעמדות, ולא נראה שהיא תדעך מאליה בתהליך חברתי פנימי.

במצב דברים זה, האיסור הפורמאלי נחוץ ודרושה אכיפה רחבה וענישה מרתיעה. והטענה שריבוי נישואין הינו מעשה מקובל בחברה של הנאשם - כפי שהמערער טוען - לא רק שאינה מצדיקה הקלה בעונש, אלא שדווקא היא מצדיקה אכיפה וענישה משמעותית מרתיעה.

העונש החמור הקבוע לצד עבירת ריבוי נישואין, 5 שנות מאסר, מדבר בעד עצמו ומלמד על הפסול שהחברה בישראל מייחסת לעבירה".

בבחינת **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** במקרה זה, אין אינדיקציה לפגיעה חמורה יותר מעבר לפגיעה האינהרנטית לעצם ביצוע העבירה. יצוין, כי המאשימה הפנתה בטיעון לעונש לציטוטים מתוך הודעת הנאשם במשטרה. לכאורה מדובר בהפניה לנסיבות החורגות מאלה המפורטות בכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם. בנסיבות רגילות היה מקום לפסול טיעון זה. יחד עם זאת, ההגנה לא התנגדה להצגת הטיעון ואף העלתה אותו בעצמה לטענה לקולא. לא ניתן לקבל את טענות ההגנה בדבר העדר פגיעה בערכים המוגנים במקרה זה, לאור הרקע לנישואין השניים. עצם התפיסה כי אישה שאינה מביאה ילדים לעולם אין בה תועלת ומוצדק להתגרש ממנה ולהביא אישה אחרת תחתיה, ממחישה את הצורך בשינוי החברתי שהעבירה נועדה לבטא וכן את הצורך בהרתעת הרבים.

אף אם הנאשם ואשתו הראשונה חוו קשיים במערכת היחסים ביניהם, ואף אם הזוגיות עלתה על שרטון כפי הנטען, אין בכך הצדקה לעבור עבירה ולא להביא לסיום הגירושין באופן חוקי.

10. בהינתן כל המפורט לעיל והפסיקה הנוהגת, אני קובעת, כי מתחם העונש ההולם במקרה הרגיל שבו אין פגיעה חריפה במיוחד בערכים המוגנים הוא 7 עד 18 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית. מתחם הקנס ההולם כעולה מהפסיקה, נע בין 2,500 ל-15,000 ₪ בהתאם לנסיבות.

קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם

11. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים



ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה. במקרה שבפניי מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

הנאשם הודה במיוחס לו ונטל אחריות. מקרה זה אינו מהווה מקרה של "ביגמיה חדשה" ומדובר במי שגם על פי עובדות כתב האישום המתוקן, נישא בנישואין שניים חודשים ספורים לאחר פרסום הנחיית היועמ"ש לממשלה.

מדובר בנאשם שלו עבר פלילי, הורשע בגין עבירות אלימות וסמים. הוצגו מסמכים בדבר חבלה בעברו של הנאשם במסגרת תאונת עבודה. נטען, כי הנאשם אב לשלושה ילדים ואשתו בהיריון רביעי.

סוף דבר:

12. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל, בשים לב להנחיה העקבית בענישה שניתנת על ידי הערכאות המנחות, אין בפניי נסיבות המצדיקות או מאפשרות לסטות מההנחיה העונשית, על כן אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו, יעבור הנאשם עבירה בה הורשע.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 25 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.2023.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ' תמוז תשפ"ב, 19 יולי 2022, במעמד הצדדים.